

Sygn. akt: I C 2210/19 upr.

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 lutego 2020 r.

Sąd Rejonowy w Toruniu I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Marek Adamczyk
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Katarzyna Ignaszak

po rozpoznaniu w dniu 6 lutego 2020 r. w Toruniu

sprawy z powództwa (...) Państwowe S.A. w W.

przeciwko J. M.

o zapłatę

oddala powództwo.

I C 2210/19

UZASADNIENIE

(...) Państwowe S.A. w W. wniosły pozew przeciwko J. M. w elektronicznym postępowaniu upominawczym o zapłatę kwoty 3213,18 zł z odsetkami i kosztami. Dla uzasadnienia swojego żądania wskazał powód, że pozwana korzystała z jego lokalu mieszkalnego i była zobowiązana do uiszczania „należności za eksploatację i rozliczenie mediów”.

Powództwo zostało uwzględnione nakazem zapłaty, wydanym przez referendarza sądowego w Sądzie Rejonowym Lublin - Zachód w Lublinie 16.04.2019r. (k. 6).

W sprzeczności od tego nakazu (k. 7v) pozwana wniosła o oddalenie powództwa, wskazując, iż w spornym lokalu zamieszkała dopiero 2.01.2018r., po śmierci najemcy J. W..

Postanowieniem z 1.07.2019r. (k. 10v) referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym Lublin - Zachód w Lublinie przekazał sprawę w/g właściwości do Sądu Rejonowego w Toruniu.

W piśmie przygotowawczym z 9.09.2019r. (k. 21) powód podtrzymał żądanie pozwu. Zaprzeczył wszelkim twierdzeniom pozwanej. Wskazał, że zajmowała ona lokal mieszkalny w okresie objętym pozwem i zobowiązana jest do zapłaty czynszu na podstawie art. 688¹ kc.

Sąd ustalił i zważył, co następuje.

Przed przystąpieniem do zasadniczych rozważań celowe będzie, w ocenie sądu, wyjaśnienie kilku kwestii o charakterze ogólnym.

Przede wszystkim podkreślić wypada, iż w obecnym stanie prawnym proces cywilny ma charakter kontrydiktoryjny, co oznacza, iż ciężar jego prowadzenia (przedstawiania twierdzeń i dowodów) spoczywa na stronach (art. 3 kpc, art. 232 zd. 1kpc). Sąd ma prawo dopuścić dowód nie wskazany przez strony ale – co do zasady – nie ma takiego obowiązku (art. 232 zd. 2 kpc).

Strona, strona która powołuje się na dokument, obowiązana jest przedstawić sądowi – co do zasady - jego oryginał. Reguła ta nie została w kodeksie postępowania cywilnego wyrażona *expressis verbis* (jak się wydaje jedynie dlatego, że ustawodawca uznał, iż rozumie się to samo przez się – jeżeli strona wnosi aby sąd przeprowadził dowód z dokumentu, to jest oczywiste, że powinien go sądowi dostarczyć). Pośrednio wynika jednak z art. 129 § 1 kpc. Stanowi on, że strona powołująca się w piśmie na dokument obowiązana jest, na żądanie przeciwnika, złożyć oryginał dokumentu w sądzie jeszcze przed rozprawą. W praktyce rozpowszechniony jest pogląd głoszący, iż z powołanego przepisu wynika, że strona ma obowiązek przedstawić oryginał dokumentu wyłącznie na żądanie strony przeciwnej. Pogląd ten jest, w ocenie sądu, błędny. Omawiany przepis ustanawia jedynie zasadę, iż na żądanie przeciwnika strona, powołująca się na dokument, ma obowiązek złożyć go w sądzie „jeszcze przed rozprawą”. Stosowne żądanie ma zatem jedynie takie znaczenie, że wykonanie obowiązku przedstawienia oryginału dokumentu przesuwa w czasie . Bez żądania strony przeciwnej obowiązek ten zaktualizowałby się dopiero na rozprawie, zaś zgłoszenie żądania powoduje, że musi być wykonany wcześniej (przed rozprawą). Na tym wyczerpuje się istota omawianego przepisu. Pogląd taki wyrażany był w doktrynie, jak też w orzecnictwie jeszcze przez zmianą art. 129 kpc, dokonaną ustawą z 23.10.2009r. o zmianie ustaw w zakresie uwierzytelniania dokumentów, Dz. U. nr 216, poz. 1676 (vide: K. K.: Dokument w procesie cywilnym, P. 1993, str. 121i wyrok SN z 6.11.2002r., I CKN 1280/00, LEX nr 78358). Wskazywano przy tym, że zwykła odbitka ksero (tj. odbitka niepotwierdzona, niestanowiąca dokumentu) nie może zastąpić dokumentu, na którego bazie powstała i podkreślano, iż niedopuszczalne jest również prowadzenie dowodu z tego rodzaju odbitek w trybie art. 308 kpc. Po zmianie kodeksu postępowania cywilnego, dokonanej w/w ustawą, argumentacja na rzecz tego poglądu uległa wzmocnieniu. Ustawodawca dopuścił bowiem możliwość zastąpienia oryginału dokumentu jedynie odpisem poświadczonym za zgodność z oryginałem przez notariusza albo przez występującego w sprawie pełnomocnika będącego adwokatem, radcą prawnym, rzecznikiem patentowym lub radcą Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej (art.129 § 2 kpc). Skoro tak, to trudno w dalszym ciągu bronić poglądu, że może być on również zastąpiony zwykłym, niewierzytelnionym odpisem (którego najpowszechniejszym rodzajem jest kserokopia). W obecnym stanie prawnym, po nowelizacji dokonanej ustawą z dnia 10 lipca 2015r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny, ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015r., poz. 311), sprawa nie powinna już budzić wątpliwości. Zmiana treści art. 308 kpc powoduje bowiem, że nie może on już być podstawą wniosku o możliwości uznania kserokopii dokumentu za inny środek dowodowy w rozumieniu tego przepisu (w ocenie sądu, pogląd taki nigdy nie był uprawniony ponieważ odpis dokumentu nie może być uznany za inny środek dowodowy od oryginału tego dokumentu). Wyrażona w art. 129 § 1 i 2 kpc reguła - *lege non distinguente* – dotyczy również dokumentów elektronicznych. Ponieważ ustawodawca dopuścił elektroniczne poświadczenie dokumentu wyłącznie w postępowaniach obsługiwanych przez system teleinformatyczny (art. 129 § 2¹ kpc), we wszystkich innych przypadkach strona, która na taki dokument się powołuje, a nie zamierza przedstawić sądowi jego oryginału, powinna wykonać tradycyjny odpis dokumentu (np. wydruk) i złożyć go do akt sądowych – po uprzednim uwierzytelnieniu przy zachowaniu wymogów określonych w ustawach korporacyjnych (art. 4 ust. 1b ustawy- Prawo o adwokaturze, art. 6 ust. 3 ustawy o radcach prawnych, art. 9 ust. 3 ustawy o rzecznikach patentowych, art. 31 ustawy o Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt rozpoznawanej sprawy, stwierdzić należy, iż powód nie wykazał aby przysługiwała mu dochodzona pozwem wierzytelność.

Pozwana zaprzeczała twierdzeniom o zajmowaniu lokalu w okresie objętym pozwem (grudzień 2016 – listopad 2017). Obowiązkiem powoda było zatem udowodnienie tego faktu. Powód powoływał się wyłącznie na dokumenty (umowę najmu, pismo z 26.01.2010r., zaświadczenie o zameldowaniu, potwierdzenie odbioru pisma z 25.09.2017r., oświadczenie mieszkańca, wykaz sald, wezwanie do zapłaty z potwierdzeniem nadania), jednak nie przedstawił

ich oryginałów ani uwierzytelnionych odpisów. Zwykle (niewierzytelnione) kopie oryginałów zastąpić nie mogły. Wniosek o przeprowadzenie dowodu z dokumentów podlegał zatem oddaleniu.

Reasumując, powód nie wykazał faktu zamieszkiwania przez pozwaną z najemcą lokalu w spornym okresie, wobec czego powództwo o zapłatę czynszu najmu nie miało uzasadnionych podstaw.

Mając powyższe na uwadze i na podstawie powołanych przepisów prawa, sąd orzekł jak w sentencji.